

U spomen IVANU KOŠUTIĆU
(Punitovci kod Đakova, 21. 5. 1921. – Zagreb, 16. 3. 1998.)

U Zagrebu je u 77. godini umro istaknuti hrvatski novinar, feljtonist i publicist Ivan Košutić. Roden je 1921. godine u Punitovcima kod Đakova, gdje je njegov otac službovao kao općinski bilježnik. U Punitovcima je proveo najranije djetinjstvo i završio pučku školu. Potom u Križevcima završava Srednju poljoprivrednu (gospodarsku) školu. U vrijeme Nezavisne Države Hrvatske u Zagrebu pohađa i završava Domobransku vojnu akademiju te je djelatni gospodarski (intendantski) časnik hrvatskog domobranstva. Poslije rata radi kao agronom. Bio je i upravitelj Poljoprivrednog dobra Viškovci kod Đakova i glavni agronom Poljoprivredne strojarske stanice u Osijeku. U to vrijeme piše o agrarnoj problematici za stručne časopise i radioemisije o poljodjelstvu i selu.

Godine 1950. postaje dopisnikom zagrebačkog »Vjesnika« iz Rijeke. U uredništvo »Vjesnika« u Zagrebu prelazi 1959. godine. Bio je suradnik unutarnjopolitičke rubrike, noćni urednik i urednik gradske rubrike. Godine 1960. prelazi u uredništvo »Vjesnika u srijedu« (VUS). Direktorom Novinsko-izdavačkog poduzeća »Stvarnost« u Zagrebu postaje 1962. godine. Pokreće nekoliko zapaženih biblioteka i objavljuje uz ostalo i bibliju. U NIŠP-u »Vjesnik« ponovno je od 1971. godine. Osniva Vjesnikovu press-agenciju, u kojoj je bio glavni urednik i direktor do odlaska u mirovinu 1981. godine.

Pisao je članke, reportaže i feljtone iz političkog života i hrvatske povijesti. Najviše je objavljivao u »Vjesniku« i »VUS-u«. Bio je aktivan i u Hrvatskom novinarskom društvu. Između ostalog, bio je predsjednik Kluba novinara Hrvatske i Jugoslavije, te raznih udruženja izdavača i knjižara, itd. Za svoj rad dobio je više novinarskih nagrada i drugih priznanja. Uz novinarstvo i izdavaštvo, bavio se i publicističkim radom. Objavio je knjigu o sudjelovanju hrvatskih trgovačkih prekomorskih brodova i pomoraca u Drugom svjetskom ratu pod naslovom »Plava grobnica« (1954.) i knjigu »Gusari Jadranskog mora« (1969.). U mirovini nastavio se intenzivno baviti povijesnom publicističkom djelatnošću.

Posvetio se napose povijesti hrvatskog domobranstva te povijesti NDH. O tome je objavljivao u dnevnom i tjednom tisku. Razdoblje NDH, nedovoljno je kritički i znanstveno obrađena tema novije hrvatske povijesti. Unatoč brojnim autorima, dnevno-politički i jednodimenzionalni prikazi dominantni su do naših dana. U historiografiji i povijesnoj publicistici tema hrvatskog domobranstva iz više razloga, ponajprije političkih, nije dostatno obrađena. U dvije knjige Košutić je napisao »Hrvatsko domobranstvo u drugom svjetskom ratu« (1992., 1994.). To je prvi cjelovit prikaz povijesti hrvatskog domobranstva od nastanka u vrijeme Austro-ugarske monarhije, napose sustavan prikaz povijesti domobranstva NDH u vrijeme Drugog svjetskog rata.

U dvije knjige priredio/napisao je povijest NDH pod naslovom »Radanje, život i umiranje jedne države. 49 mjeseci NDH« (prva knjiga objavljena 1997.). Košutić je,

koristeći se brojnom literaturom, tiskom, arhivskim gradivom i svjedočanstvima ostvario svojevrsan kompendij tema i problema, koji prikazuju život u NDH od svakodnevice, kulturnog stvaralaštva, politike, zakonodavstva, ratovanja itd. Unatoč publicističkom pristupu (Košutićevo je štivo namijenjeno u prvom redu širem krugu korisnika), djela su to koja zaslužuju našu pozornost i predstavljaju vrijednu osnovicu za daljnja istraživanja tih tema.

Nakon uspostave Republike Hrvatske vrlo je aktivan u Udruzi ratnih veterana Hrvatske »Hrvatski domobran«. Od 1997. godine bio je suradnik na projektu »Povijest hrvatskog domobranstva (1868.–1945.)« Hrvatskog instituta za povijest u Zagrebu. Jedan je od inicijatora za osnivanje Instituta za vojnu povijest Hrvatske.

Vladimir Geiger

U spomen prof. dr. MARKU ŠUNJIĆU (Rodoč kod Mostara, 15. 2. 1927. – Sarajevo, 31. 3. 1998.)

Nakon duge i teške bolesti umirovljeni profesor srednjovjekovne povijesti na *Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu* dr. Marko Šunjić preminuo je u Sarajevu 31. ožujka 1998. g.

Rođen je 15. veljače 1927. g. u selu Rodoč nadomak Mostara. U gradu na Neretvi stekao je osnovno obrazovanje. Gimnazijsko školovanje je istomu gradu prekinuo zbog izbijanja II. svjetskog rata i okončao ga 1948. g. U vremenu od 1950. do 1954. g. studirao je povijest na *Filozofskom fakultetu* u Sarajevu gdje je 1955. g. i diplomirao. Kako je četvrti semestar studija slušao u Zagrebu, pohađao je i paleografski tečaj koji se održavao pri *Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti*, pa se već tada usmjerio ka istraživanju hrvatskog i bosanskog srednjovjekovlja.

Po okončanju studija Marko Šunjić je u vremenu od 1955. do 1957. g. predavao povijest na mostarskoj gimnaziji, kojoj je ujedno bio i ravnatelj od 1956. do 1957. g. Sa tog ga je mjesta tadašnji voditelj katedre za srednjovjekovnu povijest na *Filozofskom fakultetu* u Sarajevu profesor Anto Babić izabrao za asistenta, uputivši ga na daljnju izobrazbu kod profesora Milka Kosa na *Filozofskoj fakulteti Univerze u Ljubljani*. Nakon toga se tijekom 1967. g. usavršavao i na *Institutu für europäische Geschichte* u Mainzu u SR Njemačkoj.

Osim što je bio asistentom i predavačem na dodiplomskom i postdiplomskom studiju te mentorom i članom komisija za magistarske i doktorske disertacije na *Filozofskom fakultetu* u Sarajevu, Marko Šunjić je u dva navrata na istom fakultetu bio i predsjednikom *Vijeća Odsjeka za istoriju* te, također, u dva navrata, i predsjednikom *Društva istoričara Bosne i Hercegovine*. U vremenu od 1975. do 1977. bio je i dekanom istog fakulteta. Kao redoviti profesor *Filozofskog fakulteta* u Sarajevu umirovljen je 1990. g. nastavivši i dalje izvoditi nastavu na istom fakultetu u čemu ga je prekinula teška bolest i konačno smrt.

Nakon što je 1993. g. u prvom krugu bio biran za redovitog člana *Hrvatskog društva za znanost i umjetnost* u Sarajevu, a uslijed kontinuiranog slabljenja *Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine* u Sarajevu, prvenstveno zbog odvajanjem većine *Akademijinih* članova srpske nacionalnosti ali i stvaranja *Hrvatskog društva za znanost i umjetnost* u Sarajevu, Marko Šunjić je tijekom 1997. g. izabran za člana